

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-127/12-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Židlochovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Sídlo:	Tyršova 611, 667 01 Židlochovice
IČ:	71001514
Identifikátor:	600111334
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Janou Královou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Město Židlochovice
Místo inspekční činnosti:	Tyršova 611, Komenského 182, Coufalíkovo náměstí 371, Židlochovice
Termín inspekční činnosti:	14. – 16. únor 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Židlochovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost úplné základní školy (dále ZŠ) a školní družiny (dále ŠD). Je spádovou školou, jejíž zejména II. stupeň ZŠ navštěvují žáci z 13 okolních obcí. Pro žáky 6. tříd škola pořádá dvoudenní adaptační pobyty. Škola provozuje svoji činnost ve třech budovách. Na Tyršově 611 se nachází 6. – 9. ročník a ředitelství, na Komenského 182 je umístěn 2., 3. a 5. ročník a na Coufalíkově náměstí 1. a 4. ročník a třídy ŠD. V letošním školním roce se vzdělává ve 22 třídách 525 žáků. Za poslední roky se zvyšuje počet žáků (2009 - 475 a 2010 - 496 žáků).

K 1. 9. 2005 bylo na škole v rámci projektu Evropských strukturálních fondů zřízeno *Školní poradenské pracoviště* (dále ŠPP).

Vzdělávání žáků je od 1. září 2007 organizováno podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále ŠVP ZV) s motivačním názvem „Škola pro všechny“. Pedagogický sbor tvoří 46 pedagogických pracovníků (37 učitelů, školní psycholožka, speciální pedagožka, 3 asistentky pedagoga, 4 vychovatelky školní družiny z toho 2 vykonávají funkci asistenta pedagoga). Odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost nesplňuje 9 pedagogických pracovníků (4 učitelky, 2 vychovatelky ŠD a 3 asistentky pedagoga). Předpoklady pro výkon specializačních činností splňuje koordinátor tvorby ŠVP ZV. ŠD má v souladu s požadavkem školského zákona vypracovaný školní vzdělávací program. Její provoz je od 6:30 do 16:30 hodin, výše úplaty činí 100,- Kč za měsíc.

Na základě žádosti rodičů bylo ve školním roce 2010/2011 uvolněno z výuky tělesné výchovy 41 žáků, v letošním školním roce 24 žáků. U 104 žáků byly ke dni inspekce zjištěné speciální vzdělávací potřeby (dále jen SVP), z nich 12 je v současné době vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP), čtyři s podporou asistenta pedagoga. Škola vykázala k 30. září 2011 chybně nižší počet integrovaných žáků. Tento nedostatek vedení školy odstranilo na základě zjištění z vlastní kontrolní činnosti.

Materiální podmínky školy se od minulé inspekce výrazně zlepšily. V hlavní budově proběhla výměna oken a její zateplení, vloni došlo k úpravě atletické dráhy v areálu ZŠ.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. O své vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků informuje běžným způsobem dostupným všem uchazečům. Školní poradenství všestranně zajišťuje od roku 2005 školní poradenské pracoviště (dále ŠPP) zřízené v rámci projektu VIP – Kariéra. Jeho činnost personálně zabezpečují výchovný poradce, speciální pedagožka, školní psycholožka a metodička prevence sociálně patologických jevů a dyslektická asistentka pro I. stupeň. ŠPP vytváří vhodné podmínky pro včasné odhalování problémů ve vzdělávání, v psychickém a sociálním vývoji žáků. Péče o žáky se SVP nebo s rizikem rozvoje poruch učení či ohrožené studijním neúspěchem je zajišťovaná ve výuce i mimo vyučování. Pro žáky I. stupně nabízí škola logopedickou péči a několik zájmových útvarů zaměřených na rozvoj psychomotoriky, smyslovou výchovu a reedukaci. Ta je organizovaná i pro žáky II. stupně. Poradenské služby poskytují pracovníci ŠPP žákům i jejich zákonným zástupcům, metodickou pomoc nabízejí i ostatním pedagogům. Škola systematicky identifikuje žáky se SVP a informace o jejich vzdělávacích potřebách předává vyučujícím. V dokumentaci těchto žáků byla zjištěna administrativní pochybení - IVP jsou vypracované a projednané s rodiči v termínech stanovených vyhláškou, žádost zákonného zástupce, která má předcházet vypracování IVP, je však doložena s pozdějším datem.

Podpora žáků se SVP byla v hospitovaných hodinách rozdílná. Péči v souladu s doporučeními poradenského pracoviště poskytovali učitelé především individuálně integrovaným žákům. Podpora ze strany asistentky pedagoga na II. stupni byla efektivní a umožnila integrovaným žákům aktivní zapojení do všech činností. Systematické a citlivé pedagogické vedení uplatňovaly ve vztahu k žákům se SVP také učitelky českého jazyka. V ostatních případech nebylo zohledňování vzdělávacích potřeb vždy patrné. Např. v přírodovědných předmětech písemnou práci (tzv. bleskovku) žákům se SVP i integrovanému učitelka diktovala nebo psala na tabuli (málo čitelné z poslední lavice)

pouze v jednom případě měl integrovaný žák připraven písemné zadání. Zohlednění žáků se SVP spočívalo v redukci počtu příkladů. Žáci s dyskalkulií používali při procvičování učiva různé přehledy a kapesní kalkulač. Ojedinelé zařazené činnosti učení podporovalo rozvoj spolupráce, vzájemnou pomoc ve dvojicích a neformální otevřenou komunikaci mezi žáky.

Výsledky vzdělávání žáků podle IVP pravidelně sleduje a vyhodnocuje speciální pedagožka ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem. Rezervy existují v kontrole naplňování vzdělávacích potřeb ostatních žáků se SVP ze strany vedení školy.

Škola má vypracovanou efektivní preventivní strategii. Vytvořené a uplatňované preventivní programy umožňují minimalizovat rizika a v případě výskytu nevhodného chování žáků napomáhají rychlému a účinnému řešení problémů. Preventivní programy jsou pravidelně vyhodnocované ve Výročních zprávách školy. Karierní poradenství je zajišťováno na standardní úrovni.

Při sestavování rozvrhu hodin tříd byla dodržena časová dotace jednotlivých předmětů vymezená v učebních plánech realizovaného ŠVP ZV. Škola dodržuje stanovené délky přestávek i počet hodin v jednom sledu. Počty žáků ve třídách a skupinách odpovídají příslušným ustanovením právních předpisů. Rozvoj osobnosti žáků pozitivně ovlivňuje pestrá nabídka volitelných předmětů. V rámci disponibilní časové dotace jsou na I. stupni posíleny předměty český jazyk a literatura, matematika, informatika, přírodověda a vlastivěda. Na II. stupni je posílena většina předmětů o 1 – 3 vyučovací hodiny, matematika o 4 vyučovací hodiny a 9 hodin si škola vymezila na vytvoření volitelných předmětů. Jako první volitelný předmět si mohou žáci vybrat mezi německým jazykem a konverzací z anglického jazyka. Druhý volitelný předmět si v sedmém ročníku volí z předmětů informatika, ekologie, náš region a domácnost. V osmém a devátém ročníku si žáci mohou vybrat z předmětů informatika, ekologie, náš region a základy sportu – chlapci. V rámci projektu *EU peníze školám – Podpora vzdělávání v ZŠ Židlochovice* je v některých ročnících I. i II. stupně dělena část hodin výuky českého jazyka a anglického jazyka s cílem podpořit rozvoj čtenářské a informační gramotnosti žáků.

Většina frontálně vedených hodin byla účelně doplněná samostatnou nebo skupinovou prací žáků, při které byli vedeni ke spolupráci a toleranci. Aktivitu žáků zajišťovali vyučující většinou střídáním činností a vhodným zařazováním aktivizujících metod. Při výkladu učiva, procvičování či relaxaci byly činnosti vhodně doplňovány prezentací učiva s využitím dataprojektoru nebo interaktivní tabule. K zefektivnění výuky vedlo i využití názorných pomůcek, demonstračního pokusu a vhodně zařazeného žakovského pokusu. Žáci dále pracovali s učebnicemi, s pracovními listy, historickými mapami, atlasy a drobnými pomůckami. Vyučující zjišťovali u žáků pochopení nového učiva vhodně kladenými dotazy. Žáci měli převážně dostatek prostoru pro vyjádření svého názoru, minimálně cíleně komunikovali mezi sebou. Ve většině sledovaných hodin českého jazyka a dějepisu díky vhodně diferencovanému zadání rozvíjeli své kompetence k učení a řešení problémů na úrovni, která odpovídala jejich potřebám. Při prezentaci výsledků tvůrčí práce prokázali většinou velmi dobré stylistické a komunikační dovednosti. Dodržovali předem dohodnutá pravidla. V průběhu hodin docházelo převážně k motivačnímu hodnocení žáků. V závěru hodin byly ojedinelé zařazovány prvky sebehodnocení.

Škola systematicky zajišťuje podporu přírodovědné, sociální, čtenářské a matematické gramotnosti.

Škola hodnotí dosahované výsledky žáků a přijímá opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků. Jednotlivé předmětové komise vytváří vlastní standardizované pololetní testy a ve spolupráci s vedením školy výstupy z nich analyzují a vyhodnocují. Detailně

a systematicky jsou výsledky analyzovány zejména v hlavních předmětech v českém jazyce a matematice. Škola sleduje přechod žáků z nižších ročníků na vyšší stupeň vzdělávání, nadstandardním způsobem spolupracuje s neúplnými školami ve své spádové oblasti, kterým poskytuje zpětnou vazbu a podává jim zprávu o školní úspěšnosti jejich žáků při přechodu z 5. ročníku na II. stupeň ZŠ. Škola provádí rovněž srovnávací testování v 5. a 9. ročníku v rámci diagnostiky stavu znalostí a dovedností žáků se zaměřením na jejich rozvoj. V 5. ročníku v hlavních předmětech český jazyk, matematika a anglický jazyk, v 9. ročníku ve zmíněných hlavních oblastech včetně přírodovědné oblasti (chemie, fyzika, biologie). Škola také sleduje účinnost školních systémů v oblasti BOZ, prevence rizikového chování a školní neúspěšnosti prostřednictvím jednání pedagogické rady.

Vyučující pravidelně seznamují zákonné zástupce o průběhu vzdělávání žáků formou třídních schůzek, e-mailovou korespondencí, při osobních konzultacích či telefonicky. V informování hodnocení výsledků vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek byly zjištěny rezervy. Při škole aktivně působí sdružení rodičů, spíše formální je však činnost školské rady a žákovské samosprávy. Školské poradenské pracoviště organizuje *Klub rodičů žáků se SVP*, který se schází odděleně pro I. a II. stupeň každých 6 týdnů. Zákonní zástupci se zde seznamují s problematikou žáků se SVP, jsou pro ně organizované přednášky a vyměňují si zde zkušenosti. Velmi úzká je spolupráce školy se zřizovatelem. Přínosná je kooperace s místní knihovnou, jejíž pracovníci připravují pro žáky různě zaměřené programy. Podílejí se rovněž na organizování letního příměstského tábora pro žáky od 7 do 11 let, který organizuje školní družina. V rámci úsekového metodického sdružení, na kterém se scházejí učitelé spádových škol, si pedagogové jednotlivých předmětů vyměňují informace a společně organizují akce pro žáky. Významnými partnery pro školu jsou školská poradenská pracoviště, místní mateřská škola, Policie ČR, Asociace školních sportovních klubů a další organizace. Partnerská spolupráce je využívána ve prospěch rozvoje školy a přispívá ke zkvalitnění vzdělávání žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Realizovaný ŠVP ZV zohledňuje reálné podmínky a možnosti školy i potřeby žáků. Na základě jeho pravidelné evaluace metodických orgánů s vedením školy (4x během školního roku) provádí koordinátoři tvorby ŠVP ZV úpravy vždy k začátku nového školního roku. Změny jsou účelné a vycházejí z priorit stanovených v koncepčních záměrech školy. Platný dokument je v souladu s *Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání*. Vzdělávací obsah se zaměřuje na poskytnutí kvalitního základu dovedností z celého spektra vzdělávacích oborů.

Ředitelka školy splňuje zákonem stanovené předpoklady pro výkon řídicí činnosti, ve které působí od 1. července 2008. Všichni vedoucí pracovníci školy mají vymezeny kompetence ve svých pracovních náplních. Spojení dvou funkcí zástupce ředitele školy a zároveň výchovného poradce se vzhledem k velkému objemu činností nejevila jako vhodná a plně funkční. Koncepce rozvoje školy je postupně naplňována. K výraznému zlepšení došlo v oblasti materiálních podmínek vzdělávání v důsledku většího přísunu finančních prostředků, které škola získala z různých grantů. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitelky školy projednává zásadní školní dokumenty a vyjadřuje se k důležitým otázkám činnosti školy. Ředitelka školy umožňuje školské radě přístup k informacím o škole, zejména k její dokumentaci.

Škola má pro naplňování ŠVP ZV velmi dobré personální předpoklady. Ředitelka školy zajišťuje cílevědomou personální politikou, efektivním využíváním odborného potenciálu učitelů a skladbou úvazků co nejpríznivější podmínky pro kvalitu vzdělávání (většina předmětů je vyučována učiteli s odbornou specializací). V posledních třech letech bylo přijato 7 nových učitelů zejména za odchody do důchodu. Začínající pedagogové mají stanoveny uvádějící učitele. Současné složení a věková struktura pedagogického sboru je příznivá. Ředitelka školy vytváří učitelům velmi dobré podmínky pro jejich další vzdělávání. Preferuje a organizuje vzdělávání podle potřeb školy pro celý pedagogický sbor. V loňském a letošním školním roce využila k jeho financování projekty z EU. Realizované vzdělávání učitelů, do kterého je zapojeno cca 25 % pedagogů, je zaměřeno na studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy a koordinace v oblasti informačních a komunikačních technologií. Učitelky I. stupně se vzdělávají v metodách a formách cílených na práci s žáky se SVP, učitelé II. stupně se v této oblasti téměř nevzdělávají. Mimo to se pedagogové individuálně zapojují do vzdělávání zaměřeného na používání efektivních metod ve výuce (činnostní učení, práci s interaktivní tabulí a na výuku cizích jazyků).

Hlavní budova ZŠ má novou fasádu a je opatřena venkovním bezpečnostním kamerovým systémem. Prostory 15 kmenových tříd a odborných učeben jsou vybaveny didaktickou a audiovizuální technikou včetně 3 interaktivních tabulí. Jako nadstandardní lze označit vybavení školy prostředky informačních technologií včetně výukových programů zejména pro přípravu žáků na výuku matematiky a fyziky formou e-learningu (pedagogy vytvořený kvalitní program *Mafík*). Pro výuku tělesné výchovy škola využívá dvě funkční tělocvičny a venkovní sportovní areál. Zázemí a podmínky pedagogických pracovníků jsou ve škole rovněž na velmi dobré úrovni. Jediným negativem jsou podmínky na všech hygienických zařízeních v budově, jelikož zde není zavedena teplá voda a obklady zejména na žákovských toaletách jsou často velmi poškozeny.

Čtyři kmenové třídy na odloučeném pracovišti (Komenského) jsou kvalitně vybaveny dataprojektory, interaktivními tabulemi a dvěma žákovskými počítači. V počítačové učebně bylo instalováno 18 nových žákovských stanic. Cvičebna je využívána žáky I. stupně převážně v zimních měsících. Za příznivého počasí žáci chodí cvičit na veřejné hřiště v parčíku u školy, což není z hlediska bezpečnosti žáků ideální. Výuce hudební výchovy slouží menší učebna.

Budova odloučeného pracoviště (Coufalíkovo náměstí) disponuje prostornými třemi kmenovými třídami, které jsou všechny vybaveny moderní didaktickou a audiovizuální technikou dvěma interaktivními tabulemi, dataprojektorem a 3 žákovskými počítači. V budově je rovněž vybudováno nové školní poradenské pracoviště pro práci se žáky se SVP, jsou zde umístěna dvě oddělení školní družiny a prostorná kvalitně vybavená keramická dílna sloužící pro volnočasové aktivity žáků. Budova školy je již poměrně zastaralá, což se v současné době odráží v nutnosti dalších investic na celkovou rekonstrukci. Jako nevyhovující se jeví zejména podlahy v jedné z kmenových tříd a v jednom oddělení školní družiny.

Pro svoji činnost využila škola ve sledovaném období let 2009 až 2011 více zdrojů financování. Především šlo o prostředky státního rozpočtu (dále SR) na přímé náklady na vzdělávání, které měly v souvislosti s rostoucím počtem žáků mírně vzrůstající tendenci (z cca 16 mil. Kč v roce 2009 na cca 17 mil. Kč v roce 2011). Použity byly zejména na mzdy a zákonné odvody, na učebnice, učební pomůcky a DVPP. Dále ve sledovaném období škola získala prostředky z rozvojových programů vypisovaných Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy v celkové výši 2 710 tis. Kč a to na zvýšení platů pedagogických i nepedagogických pracovníků, na podporu řešení specifických problémů regionálního školství („*Hustota a Specifika*“), na školní vybavení pro žáky I. ročníků.

Podíl finančních prostředků SR na celkových ročních neinvestičních výdajích vynaložených školou na hlavní činnost činil během sledovaného období cca 74 %.

Příspěvek zřizovatele na zajištění běžného provozu byl ve sledovaném období stabilní a dosahoval výše cca 3,2 mil Kč. Další prostředky na svou činnost získávala škola z evropských sociálních fondů. Ve sledovaném období realizovala projekty *Zavedení specializovaného systému pro přípravu žáků na výuku prostřednictvím ICT v matematice a fyzice* a *Komplexní zajištění podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jako cesta k inkluzivní škole*. V roce 2011 se zapojila do projektu *EU peníze školám - Podpora vzdělávání v ZŠ Židlochovice*. Celkový objem finančních prostředků, který takto škola získala, dosáhl během tří let 7 mil Kč.

Po celé sledované období byla finanční situace školy stabilní, umožňovala naplňování vzdělávacích cílů podle ŠVP ZV, realizaci nadstandardních aktivit v oblasti inkluzivního vzdělávání a zlepšování materiálních podmínek výuky.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s podmínkami, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Zákonné podmínky pro přijímání žáků ke vzdělávání a principy rovného přístupu jsou dodržované. Škola má vytvořený funkční systém prevence sociálně patologických jevů. Kvalitní péči včetně podpory asistenta pedagoga zajišťuje individuálně integrovaným žákům. Rezervy existují v péči o ostatní žáky se ŠVP, především v systematické kontrole a vyhodnocení výsledků jejich vzdělávání.

Školní vzdělávací program je kvalitně zpracovaný a je pravidelně inovován.

Systematická koncepční práce ředitelky školy, jasně stanovené strategické cíle rozvoje školy a na ně navazující plánování a hodnocení se promítají ve velmi dobrých personálních podmínkách.

Výrazným pozitivem materiálního zázemí bylo vybavení prostředky informačních technologií a výukových programů.

Zdroje financování, s nimiž škola ve sledovaném období hospodařila, umožnily vytvořit odpovídající podmínky pro naplňování vzdělávacích cílů. Vedení školy využilo kromě prostředků státního rozpočtu a příspěvku zřizovatele i finanční prostředky z evropských strukturálních fondů.

Organizace vzdělávání je zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Uplatňované formy a metody práce zajišťovaly rozvoj kompetencí a osobnosti žáků. Partnerská spolupráce zkvalitňuje vzdělávání žáků a je využívána ve prospěch jejich rozvoje.

Nedostatky, které vyžadují přijetí opatření:

- a) nevyhovující materiální podmínky v budově na Coufalíkově náměstí (viz text)***
- b) vybavení hygienických zařízení v budově na ulici Tyršova (viz text)***

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 10 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle ustanovení § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 2. března 2012

(razítko)

Mgr. Jindra Svobodová, školní inspektorka

Jindra Svobodová, v. r.

Mgr. Marek Dobeš, školní inspektor

Marek Dobeš, v. r.

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor

Jan Dusík, v. r.

Mgr. Ivana Přichystalová, školní inspektorka

Ivana Přichystalová, v. r.

Mgr. Zdeňka Vladíková, školní inspektorka

Zdeňka Vladíková, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 14. března 2012

(razítko)

Ing. Jana Králová, ředitelka školy

Jana Králová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.